

Naturvernforbundet Nordhordland
Hoplandssjøen 74
5943 Austrheim

27. januar 2022

Alver kommune
Postboks 4
5906 Frekhaug

Innspel til søknad frå Blom Fiskeoppdrett AS om etablering av ny lokalitet for akvakultur ved Skjelanger

Søknaden gjeld nyetablering av akvakulturanlegg med MTB på 3900 for Blom fiskeoppdrett AS. Området ligg i Mangersfjorden ved Skjelanger nord for Holsnøy.

Som bakgrunn for søknaden skriv Blom Fiskeoppdrett mellom anna:

Lokalitet Skjelanger er kommet opp som en del av Blom fiskeoppdrett sine innspill til kommuneplanen i gamle Meland over mange år. Ved opprettelse av lokalitet på Skjelanger med omsøkt MTB på 3900 kan produksjonen ved lokalitetene Bøøy 11754 og Allersholmen 11756 legges ned. Dette er i tråd med vår handlingsplan (vedlagt) for bedre miljøforhold og kan føre til mindre grad av spredning av sykdom og lakselus.

Naturvernforbundet Nordhordland er positiv til nedlegging av lokalitetane Bøøy og Allersholmen, kvar med MTB på 1560 og til dels høge registreringar av lakselus. Nedlegging kan som søkjær påpeiker, føra til mindre spreiling av sjukdom og lakselus og er i tråd med regjeringa si målsetting om redusert volum i produksjonsområdet frå Nordhordland til Stadt.

Med dette som bakgrunn er vi negative til det auka volumet på 780 MTB som søknaden inneber om lokalitetane Bøøy og Allersholmen vert lagde ned. Ei slik auke er ikkje i samsvar med målsetjinga om reduksjon i produksjonsområdet og kan føra til auka spreiling av sjukdom og lakselus, ikkje minst fordi sjøområda rundt Skjelanger (Mangersfjorden og Herdlefjorden) er vandringskorridora for villaks m.a. frå Vossovassdraget og det er etablert minst fem oppdrettslokalitetar i nærområdet som kan bli eksponert for smitte frå lokaliteten ved Skjelanger og motsett veg. Den nærmaste lokaliteten på Toska S ligg om lag 1.5 km frå tiltaket det er søkt om. Etter vårt syn må også dette anlegget, som for tida er registrert med pankreasjukdom (PD), leggjast ned om det kjem oppdrett ved Skjelanger, i samsvar med Mattilsynet sitt regelverk (Faktaartikkel 05.04.19):

I dag bruker Mattilsynet en anbefalt minsteavstand på 2,5 kilometer mellom akvakulturanlegg med en maksimalt tillatt biomasse (MTB) på inntil 3600 tonn som retningsgivende for å unngå «uakseptabel risiko for spredning av smitte». For anlegg over 3600 tonn er den anbefalte minsteavstanden til andre akvakulturanlegg fem kilometer. Strømforhold, bunntopografi og omkringliggende geografi kan legitimere både kortere og lengre avstander.

Det er over ti år siden de anbefalte minsteavstandene ble gitt. Utfrå nyere erfaring og kunnskap vet vi at 2,5 km mellom anlegg uten koordinert brakklegging gir dårlig smitteforbyggende effekt for sykdommer som ILA og PD. Sykdomssituasjonen er i dag krevende, og nesten hvert år oppdages nye sykdommer som kan føre til stor dødelighet. Mattilsynet mener derfor at det er nødvendig å endre på anbefalingene om minsteavstander mellom anlegg. Praksisendringen gjelder fra dags dato, også for innsendte søknader om etablering eller utvidelse som ikke er endelig avgjort.

I tillegg til Toska S gjev Mattilsynet sitt regelverk grunnlag for nedlegging også av lokaliteten ved Bognøy.

Oppsummert krev Naturvernforbundet Nordhordland at volumet på lokaliteten det vert søkt om, vert redusert med minst 780 MTB. Føresetnaden er at lokalitetane Bøøy, Allersholmen og Toska S vert lagde ned. Om ikke det skjer, går vi i mot at lokaliteten ved Skjelanger vert etablert. Vi bed dessutan om at lokaliteten ved Bognøy vert vurdert for nedlegging.

Til slutt vil vi peika på at lovlegheita av kommunedelplan for havbruk for Alver (Meland) av Naturvernforbundet er klaga inn for Sivilombodet etter at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i strid med motsegn frå Statsforvaltaren støtta av Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet, godkjende planen. Vi bed om at det ikke vert gjeve løyve til etablering før Sivilombodet har gjeve uttale om lovlegheita.

I klagen til Sivilombodet (lagt ved) av betydning for søknaden ved Skjelanger heiter det m.a.:

Grunnlaget for innsigelsen mot nye og utvidede akvakulturområder var mangler ved konsekvensutredningen, se innsigelsen side 2-3.

Innsigelsen er begrunnet med at Mangerfjorden, Radfjorden og Herdlefjorden er svært viktige for naturmangfoldet, særlig anadrom fisk. Det vises til områdets viktige betydning som utvandringsområde for laks fra viktige laksevassdrag med nasjonal status, herunder Vossovassdraget. Området er også viktige beite- og oppvekstområder for sjøaure. Det er påpekt at lakselus påvirker villfiskbestandene i stor grad, i tillegg er miljøtilstanden i fjorden under sterkt press og med negativ utvikling av oksygeninnhold.

Naturvernforbundet Nordhordland bed om at det vert teke omsyn til momenta i motsegna under handsaminga av søknaden.

Jan Nordø
leiar
Naturvernforbundet Nordhordland